

Om Centret

Centret erbjuder

På gång

Noterat

Nyheter

Om Nyhetsbladet

Nyhetsbladet riktar sig till personal inom den mångkulturella hälso- och sjukvården i Stockholms läns landsting.

Syftet är att föra ut information och kunskap inom områdena transkulturell psykiatri och hälso- och sjukvård för asylsökande och flyktingar.

Vi hoppas att Nyhetsbladet blir ett forum för dialog och erfarenhetsutbyte. Du är välkommen att bidra till innehållet. Vi tar gärna emot förslag på material som kan vara av intresse att informera om i Nyhetsbladet.

Kontaktperson: Carina Bäckström

Vill Du prenumerera på Nyhetsbladet?

Skicka din e-postadress till

info.tc@sll.se, märkt

”Nyhetsbladet”.

Nästa Nyhetsblad utkommer i februari 2007.

Postadress

Transkulturellt Centrum
St Görans sjukhus, plan 13
112 81 STOCKHOLM
Tel 08-672 29 10
c/o Vicki Maamari

Om centret

Se vår hemsida www.sll.se/transkulturelltcentrum.

Information från vårt grannland - Danmark Videnscenter for Transkulturel Psykiatri i Danmark informerar om sin verksamhet.

Videnscenter for Transkulturel Psykiatri, www.vftp.dk blev etableret i 2002 med henblik på at forbedre psykiatrisk udredning, diagnostik, behandling, pleje og opfølgning af psykisk syge med anden etnisk baggrund end dansk. Vi har landsdækkende funktion og har kontaktpersoner – fortrinsvis overlæger og oversyge-plejersker – på de fleste psykiatriske hospitaler.

Formålet med Videnscentret er at:

- indsamle og bearbejde viden
- formidle viden
- skabe netværk lokalt og på landsplan
- yde supervision og konsulentbistand ved kliniske udfordringer

Vi udgiver et Nyhedsbrev ca. en gang om måneden, se: http://www.vftp.dk/produkter/information_om_transkulturel_psykiatri/beskrivelse.html

Aktuelle projekter

Hvordan bruges sundhedsvæsnets af psykisk syge indvandrere og flygtninge i forhold til etnisk danske patienter?

Dette projekt bygger på en undersøgelse af nationale registerdata, hvor vi analyserer, hvorledes indvandrere og deres efterkommere med psykiatriske diagnoser bruger både de psykiatriske og somatiske afdelinger sammenlignet med danske patienter.

forts sid 2

Redaktionsgrupp

Carina Bäckström, carina.backstrom@sll.se
Sofie Bäärnhielm, sofie.baarnhielm@sll.se
Bengt Erik Ginsburg, bengt.ginsburg@sll.se
Päivi Toivola, paivi.toivola@sll.se

Om Centret

Centret erbjuder

På gång

Noterat

Nyheter

Centret erbjuder

Information från Danmark

Konsultation, rådgivning...

Utbildning

Nätverk för personal...

Retningslinjer med fokus på det kulturelle aspekt i det kliniske interview

Denne undersøgelse skal danne baggrund for en uddybning af de kliniske retningslinjer, som vi på Videnscentret har udarbejdet i 2004. Vi ønsker at undersøge, hvad der i andre lande findes af interviewguides i forhold til at inddrage kulturelle aspekter i behandlingen. Som inspiration og til en begyndende implementering af interviewguides holder vi dette efterår en temadag om emnet sat i relation til den ofte traditionelle medicinske tilgang.

Narrativ tilgang i den transkulturelle psykiatriske kontaktpersonrelation

Dette projekt har fokus på, at kontaktpersonerne i det lokale distriktpsykiatriske team tilegner sig en fælles narrativ forståelsesramme og tilgang i relationen til patienten med anden etnisk baggrund. Samtidig lægger den narrative praksis op til en særlig sensitivitet i forhold til patientens livshistorie, herunder hans selvopfattelse, kulturforståelse og sygdomsopfattelse, og den er derfor relevant i forhold til at implementere de kliniske retningslinjer. Narrative elementer, der i denne forbindelse kan fremhæves er at:

- skabe en anerkendende og tillidsfuld kontakt med patienten
- hjælpe patienten til at opnå en større sammenhæng mellem fortid, nutid og fremtid
- hjælpe patienten til bedre identitetsfølelse
- hjælpe patienten til at (gen)finde ressourcer

Foruden disse projekter er Videnscentret med til at støtte flere relevante projekter indenfor feltet. Videnscentret ledes af overlæge i psykiatri Marianne Kastrup. Udover undertegnede arbejder informationskoordinator Helle Rasmussen også på Videnscentret.

Marianne Østerskov, Projektsygeplejerske, Videnscenter for Transkulturel Psykiatri, Rigshospitalet, Skt. Joseph, afsnit 8121, Griffenfeldsgade 46, 2200 København N, Danmark. E-mail: Moesterskov@rh.hosp.dk

Af Marianne Østerskov

FÖR NYA PRENUMERANTER - KORT INFORMATION OM CENTRETS VERKSAMHET

Konsultation, rådgivning och handledning

Transkulturellt Centrum erbjuder kostnadsfritt konsultationer, rådgivning och handledning kring enskilda ärenden.

Konsultation kan ges vid ett eller flera tillfällen. Alla slags frågor är välkomna. Vi erbjuder även stöd i klinisk metodutveckling.

För mer information kontakta victoria.corbo@sll.se.

Utbildning

Kompetenshöjande utbildning av personal erbjuds genom planerade utbildningsprogram, uppdragsutbildningar och enskilda föreläsningar.

Uppdragsutbildningar innebär att ni kan vända er till oss för skraddarsydda utbildningsinsatser på er arbetsplats. Ring oss så kommer vi ut till er och diskuterar upplägg och planering av utbildningsinsats.

För mer information kontakta ann.johansson-olsson@sll.se eller henrik.wahlberg@sll.se.

Nätverk för personal inom vården

Nätverken syftar till att stimulera till utbyte av erfarenheter och kunskap och ger möjligheter att skapa professionella mötesplatser för delaktighet.

Nätverken riktar sig till samtliga yrkesgrupper.

För mer information kontakta inger-johanne.larsson@sll.se.

Om Centret

Centret erbjuder

På gång

Noterat

Nyheter

På gång

TC utbildningar

Övriga konferenser/utb

Övriga konferenser/ utbildningar

Hösten 2006. Göteborg. Ny fördjupning med "flyktinghälsa i Norden". Nordiska Hälsovårdshögskolan utökar från och med ht 2006 arbetet inom området "Flyktingskap, migration och hälsa i Norden" med fler kurser och en ny forskningssatsning. Ansvarig är docent H Asher. Mer info: www.nhv.se

Hösten 2006.

Stockholm.
Mecka tur och retur – en seminarierie om islam.

Re:Orientfestivalen anordnar under hösten tillsammans med religionsvetenskapen vid Södertörns högskola en seminarierie om islam. För mer info: www.temaasyl.se

Hösten 2006. Stockholm. Utbildning. Arr: SWERA: **Europarätt: mänskliga rättigheter – asyl.** Datum ännu ej fastställt. För mer info: www.swera.se

November

5-18/11. Orvieto, Italy. **Trauma and Recovery – Master's Certificate Program. Harvard Program in Refugee Trauma.** Mer info på: www.hprt-cambridge.org/Layer2.asp?page_id=9

1/11. Trondheim. **Ulike kulturer, hva så? Sykdom, mestring og minoriteter (4).** Arr: Nasjonalt kompetansesenter for læring og mestring ved kronisk sykdom (NKLMS), Aker Universitets-

TC utbildningar

Kalendarium, hösten 2006 utbildningsprogram hittar du på vår hemsida www.sll.se/transkulturelltcentrum under fliken Utbildning.

Samtal och kulturmöten inom vård och omsorg - vårterminen 2007

Sundbybergs folkhögskola anordnar, i samarbete med Transkulturellt Centrum, för tredje gången en tio veckors distansutbildning. Kursen består av tre-fyra gemensamma träffar med föreläsningar och övningar. Undervisningen sker för övrigt över internet och är uppbyggd runt litteraturstudier, fallstudier och reflektioner kring den egna arbetsplatsen och egna erfarenheter. Deltagarna förväntas arbeta både enskilt och i grupp.

Ur kursinnehållet:

Kultur och identitet, Hälsa och sjukdom ur ett kulturellt perspektiv och Det goda mötet. Kursen vänder sig huvudsakligen till personer som arbetar inom vård och omsorg. För prospekt och mer information om kursen kontakta Sundbybergs folkhögskola – Karin Bellinder tel 070-640 70 62, Maureen Kilgallon 073-979 848 12. Ansökan skickas till: distansutbildning.sundbyberg@folkbildning.net

sykehus og NAKMI i samarbeid med nettverket av LMS i Midt Norge og samarbeidspartnere. För mer info: www.nakmi.no

14/11. Köpenhamn. **Dilemmaer i transkulturel diagnostik.** Symposium. Arr: Videnscenter for Transkulturel Psykiatri. För mer info se: www.vft.dk

16-17/11. Perth, Western Australia. **Broadening the Horizon.** 2nd Western Australia Transcultural Mental Health Conference 2006. För mer info: www.broadeninghorizon.health.wa.gov.au/home/index.cfm

20-21/11. Stockholm. **Slaget om Europa – arvet efter Franz Fanon.** NTG-asyls seminarierie Arr: Arenagruppen, Ceifo vid Stockholms universitet och NTG-asyl. För mer info: www.temaasyl.se

22-24/11. Göteborg. **IMER-konferens: IMER-forskningens brytpunkter, villkor och framtid.** Arr:

IMER-förbundet i samarbete med Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap (FAS). För mer info se: www.imerforbundet.se

23-24/11. Malmö. **MR-dagarna. Hur kan vi leva tillsammans – Jämlika och olika?** MR-dagarna, Forum för Mänskliga rättigheter. Läs mer på: www.mrdagarna.se

28-29/11. Stockholm. **Professionellt mottagande, introduktion och integration av asylsökande och flyktingar.** Arr: Institutet för Kompetensutveckling. För mer info: www.instkomp.com/engis/controller.jsp?view=product&product_id20001438844.

December

4/12 2006-21/10 2007. Uppsala. **Utbildning till Hälsokommunikatör.** Kommunal vuxenutbildning i Uppsala erbjuder en 1-årig KY

forts sid 4

Om Centret

Centret erbjuder

På gång

Noterat

Nyheter

Noterat

Tidsskrifter

forts Övriga konferenser ...

Nationellt kunskapscentrum

Ny lägesrapport UNHCR

Röda korsets flyktingcenter

EU:s flyktingfond

The International Metropolis

forts Övriga konferenser

(kvalificerad yrkesutbildning) på heltid, 40 v. Kursstart 4/12 2006. För mer info: www.vux.uppsala.se

7-10/12. Berlin. **European and National Agencies dealing with the "Non-Accepted"**. För mer info se: www.emz-berlin.de/konf_e/pdf/Neu_Berlin_KN8.pdf

9-19/12. Berlin, Germany. **Providing Reparation and Treatment, Preventing Impunity**. IX IRCT International symposium on Torture. För mer info: www.irct.org/Default.aspx?ID=1049

2007

Våren 2007. Stockholm. **Kurs i asyl och flyktingrätt 5 p.** Teologiska högskolan, Stockholm. Kursen ges vårterminen 2007. Mer info: www.temaasyl.se

Februari

8-9/2. Köpenhamn. **The traumatized child: symptoms, consequences and treatment – international conference**. Arr: Danska Röda Korset. För mer info: www.children-trauma.dk

Tidskrifter

Tidningen Vårdfacket har i sitt senaste nummer, nr 9, oktober 2006, ett stort tema kring

Bemötande. För mer info se: www.vardfacket.se

Tidningen **Lika värde**, specialpedagogiska institutets tidning, har **mångfald** som tema i sitt senaste nummer, nr 3/2006.

För mer info se:

www.skolutveckling.se

Socialmedicinsk Tidskrift:

Empowerment – ett viktigt verktyg för att uppnå hälsa bland flyktingar och andra in-

vandrare. 2006, årg 83, häfte 3.

För mer info se:

www.socialmedicinsktidskrift.se

Nytt nummer av: **Norsk tidsskrift för migrasjonsforskning**, nr 1, juni 2006. **Stereotypi, identitet, overskridelse**. För mer information se: www.nakmi.no

Internationell tidsskrift JAMA, Journal of the American Medical Association – Augustinumret 2006 har temat: **"Violence & human rights"**. För mer info se: <http://jama.ama-assn.org>

Röda korsets flyktingcenter har ny adress:

*Röda Korsets flyktingcenter
Lundagatan 55
117 28 Stockholm*

Där finns också projektet **Vård för gömda – ett mottagande av gömda**. För mer info/kontakt: vardforgomda@redcross.se

Ytterligare **25 miljoner** finns att söka från

EU:s flyktingfond före 1/12.

För mer info se: www.migrationsverket.se

Mars

20-21/3. Warsawa, Polen. **Focus on children in Migration - From a European Research and Method Perspective**. Arr: Save the Children Sweden and European Network of Masters on Children's Rights. För mer info: Save the Children Sweden, European Programme, Susann Olsson, 107 88 Stockholm, Sweden, eller: susann.olsson@rbs.se

Nationellt kunskapscentrum om mäns våld mot kvinnor –

inrättas vid Uppsala universitet från och med 1 oktober 2006, efter beslut av regeringen. För mer info se: www.regeringen.se

Ny lägesrapport från UNHCR: The state of the World's Refugees. Utgiven maj 2006. För mer information se: www.temaasyl.se

The International Metropolis Project är ett forum för spridning av forskning, policy och praktiska frågor kring migration och mångfald. Ger även ut en internationell tidsskrift – **Journal of International Migration and Integration**. Mer info på hemsidan: www.international.metropolis.net

Om Centret

Centret erbjuder

På gång

Noterat

Nyheter

Nyheter

Avhandlingar

Rapporter

Rapporter

NTG-asyl

lanserar en ny skriftserie

NTG-asyl har under hösten 2006 inlett utgivningen av en serie skrifter som ur olika aspekter behandlar asylmottagande och de asylsökandes villkor.

Två skrifter finns hittills publicerade:

- Abraha, G. **Av egen kraft. Asylsökande organiserar sig.** För mer info och beställning se:

www.temaasyl.se

- Tönner, Lisa. **Asylsökandes socioekonomiska rättigheter.** För info och beställning:

www.temaasyl.se

Ahmadi, Nader. **Barn i asylprocessen med uppgivenhets-symptom.** Rapport. UD 2006/53. För mer info: www.regeringen.se

Den segregerande integrationen.

SOU 2006:73. För mer info se:

www.regeringen.se

Hälsa, vård och strukturell diskriminering. SOU 2006:78. För mer info se: www.regeringen.se

Integrationens svarta bok. Agenda för jämlikhet och social sammanhållning. SOU 2006:79. För mer info se: www.regeringen.se

Avhandlingar

Akhavan, S (2006) **The health and working conditions of female immigrants in Sweden.** Institutet för folkhälsovetenskap, Karolinska Institutet, Stockholm. För mer info se: www.ki.se

Helgesson, K (2006) **"Walking in the Spirit": The Complexity of Belonging in Two Pentecostal Churches in Durban, South Africa** Department of Cultural Anthropology and Ethnology, Uppsala Universitet. För mer info se: www.uu.se

Centrala Durban, Sydafrika

Johansen, R Elise B (2006) **Experiences and perceptions of pain, sexuality and childbirth – A study of Female Genital Cutting among Somalis in Norwegian Exile, and their health care providers.** Universitetet i Oslo. För mer info se: www.nakmi.no

Lunneblad, J (2006) **Förskolan och mångfalden. En etnografisk studie på en förskola i ett multietniskt område.** Department of Education; Institutionen för pedagogik och didaktik. Göteborgs Universitet. För mer info se: www.ub.gu.se

Löwén, Åsa (2006) **Asylexistensens villkor. Resurser och problem i meningsskapande hos asylsökande barn i Sverige.** Teologiska institutionen, Uppsala universitet, för mer info: www.uu.se

Okello, E S (2006). **Cultural explanatory models of depression in Uganda.** Karolinska Institutet. Stockholm. För mer info se: www.ki.se

Westman, J (2006) **Aspects of mental and physical health in immigrants in Sweden, an epidemiological study.** Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle, Karolinska Institutet. Stockholm. För mer info: www.ki.se

Om Centret

Centret erbjuder

På gång

Noterat

Nyheter

Nyheter

Artiklar

Litteraturtips

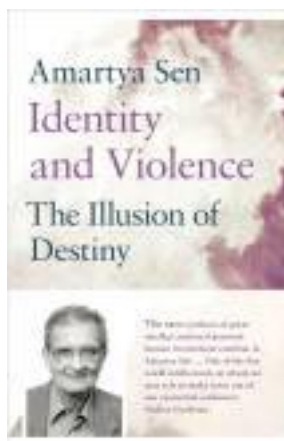
Litteraturtips

Brunvatne, R. **Flyktinger og asylsøkere i helsetjensten.** Gyldendal 2006. För mer info: www.nakmi.no

Froman, I. **Islam, Brudar & Paljetter.** Ordfront förlag, 2006

Sen, A. **Identity and Violence The Illusion of Destiny.** Published by Penguin Books, 2006. För mer info: www.penguin.co.uk

Artiklar

Joelsson, Lars. **Asylprocessen grogrund för apati hos vissa barn.** Läkartidningen, 102, (48), 36-46, 2005

Von Folsach, Lyngå, L; Montgomery E. **Pervasive refusal syndrom among asylum-seeking children.** Clinical child psychology and psychiatry 11(3), 457-473, 2006

Kihlbom, Magnus. **Flyktingars apati och uppgivenhet välkänd och begriplig reaktion.** Läkartidningen, 103, (41), 3084-3086, 2006

Kirmayer, L. **Culture and Psychotherapy in a Creolizing World.** Transcultural Psychiatry 43 (2) 163-168, 2006

Krause, I-B. **Hidden Points of View in Cross-cultural Psychotherapy and Ethnography.** Transcultural Psychiatry 43(2) 181-203, 2006

Savin, D & Martinez, R. **Cross-cultural Boundary Dilemmas: A Graded-risk Assessment Approach.** Transcultural Psychiatry 43(2), 243-258, 2006

Syed, H R, m fl. **Psychosocial factors and distress: a comparison between ethnic Norwegians and ethnic Pakistans in Oslo, Norway.** BMC public health 6 (182), 2006. Artikeln kan hämtas här: <http://www.biomedcentral.com/1471-2458/6/182/aBstract>

Harrington, E, m fl. **Relationships among trauma, stress, ethnicity and binge eating.** Cultural diversity and ethnic minority psychology. 12(2), 212-229, 2006

Scarpinati-Rosso, M. **Fingret och månen – om apatiska barn.** Läkartidningen, 103, (20), 2006

Projektarbetet "Folkhälsoarbete som stärker integrationsprocessen" med projektledare leg. psykolog Marcela Bravo, har slutförts och dokumenterats i en slutrapport och i två berättarcirklar. Både slutrapporten och berättarcirkelarna kan beställas från Transkulturellt Centrum: vicki.maamari@sll.se

Om Centret

Centret erbjuder

På gång

Noterat

Nyheter

Nyheter

Nordiska psykiatrikongressen

Anders Milton

Samverkan med McGill

Anders Milton och Transkulturellt Centrum

Den nationella psykiatrisamordnaren Anders Milton besökte Transkulturellt Centrum i september. Han informerades om behovet av transkulturella kunskaper inom psykiatrin, om aktuell forskning och kliniskt utvecklingsarbete inom området kulturell psykiatri samt om utbildnings- och konsultationsverksamheten på Transkulturellt Centrum / SLL.

Anders Milton konstaterade att behovet av transkulturella kunskaper är rikstäckande samt viktig ur human synpunkt och för att psykiatrin överhuvud skall kunna fungera på ett gott och effektivt sätt och i samarbete med patienterna och deras familjer.

För information om den Nationella Psykiatrisamordningen se: <http://www.sou.gov.se/psykiatri/kansli.htm>

Henrik Wahlberg

Reflektioner från Den Nordiska Psykiatrikongressen

MÅNGA KULTURELLA TEMAN PÅ DEN NORDISKA PSYKIATRIKONGRESSEN

De Nordiska kongresserna i Psykiatri arrangeras vart tredje år. Den 28 kongressen hölls i augusti i Tampere med psykiaterförening i Finland som värd. Kongressen hade ca 500 deltagare från fem världsdelar och 28 länder – alltså inte bara från Norden.

Huvudtemat för kongressen var "New Tools for Clinical Practice". Kulturella frågor – transkulturell psykiatri – presenterades i speciella symposier varje dag och var ett stort och uppmärksammat tema under kongressen.

Det transkulturella programmet hade planerats av det Nordiska nätverket för kulturell psykologi och psykiatri (CPPN) med Antti Pakaslahti från Finland som koordinator för kongressprogrammet. Teman som togs upp var bland annat: "Transkulturella instrument i klinisk praxis", "Transkulturell forskning i Norden", "Samarbete med utvecklingsländer" och "Den mentala hälsan hos etniska minoriteter".

Kongressen visade att den kulturella psykiatrin är på stark fram-marsch i de nordiska länderna, inte bara i huvudstäderna utan på många ställen lokalt och inte bara som ett teoretiskt ämne utan även i hög grad för att utveckla kliniska redskap och för att göra den psykiatriska vården tillgänglig och fungerande för olika kulturella grupper.

Temat kulturell psykiatri kommer med anledning av kongressen att belysas för allmän publik under hösten i ett televisionsprogram i Finland. För mera information om vad som hände under kongressen i Tampere kontakta Antti Pakaslahti, antti.pakaslahti@univ.fimnet.fi

Henrik Wahlberg
Stockholm

Antti Pakaslahti
Helsinki

Sofie Bäärnhielm
Stockholm

Samverkan med McGill universitetet i Montreal

Alltsedan Transkulturellt Centrum startade har vi haft ett utbyte med McGill University i Montreal, Kanada. Professor Laurence Kirmayer är ansvarig för divisionen för Social och Transkulturell psykiatri och några av oss har deltagit i deras sommarkurser. Nu var det min tur att delta i en kurs med titeln Refugees & Forced Migration. Det var spännande att lyssna till Derrick Silove från Australien och Antoine Gailly från Belgien plus många fler från olika länder i världen. Det fanns mycket gemensamt i mottagandet av asylsökande och flyktingar men också olikheter och tips att ta tillvara, ett exempel från Toronto var hur man ska arbeta med trafficking över gränserna.

En kväll hölls ett möte om Kulturformulering, ett nystartat internationellt nätverk inom psykiatrin, där man vill hjälpa varandra att utveckla bedömning och diagnos enligt DSM-IV. Sofie Bäärnhielms och Marco Scarpinati Rossos arbete i Spånga togs upp som exempel. Några av deltagarna i nätverket fanns med på mötet via telefonkabel.

Vecka 48 ger TC sin årliga fördjupningskurs i transkulturell psykiatri och i år medverkar barnpsykiater Cécile Rousseau från McGill. Under sommarkursen vid McGill höll Cécile Rousseau en föreläsning som jag sent ska glömma under temat empati och vad "look me in the eye" kan betyda i olika kulturella och politiska kontexter.

Inga-Lill Schönning